

Tarihî Hamamlar

Üsküdar'da Çinili Hamam
Bains dits Çinili Hamam à Üsküdar

İstanbul hamamcılar derneği çok haklı bir meseleyi ele almış bulunmaktadır.

Bu da derneğin kendi branşında olan tarihî eserlerin himaye ve korunması için geniş bir kampanya açmış olmasından ileri gelmektedir.

Çünkü İstanbul'da mevcut 85 hamamın %80 i yüzyıllarca yılın bir mahsulü olan tarihî bir değer taşımaktadır.

Bu hususta ilgili bakanlıklar da derneğin teşebbüslerini her bakımdan desteklemektedir.

Yalnız gerek hamamcılar derneği, gerekse ilgili makamlar bu mevzuda biraz geç kalmışlardır. Zira şehrimizde yakın zamana kadar, 250 hamam mevcutken, bugün 85 tanesi faaliyet halinde bulunmaktadır.

Bu da, bir kısım esnaftaki menfaat duygusunun millet malı olan tarihî eserleri koruma millî duygusuna nazaran daha hâkim bulunmasından ileri gelmektedir.

Halbuki bu eserleri yapan atalarımız bu yerlerden gelecek neslin çocuklarının da faydalanmasını göz önünde tutmuşlardır.

Bu düşüncenin haklı olduğunu bizzat son tifüs salgınında gördük.

İstanbul Belediyesi yakaladığı bitli vatandaşları beş kuruş mukabilinde hamamlarda yıkatmakla bu salgının önüne geçebilmiştir.

Bundan şunu anlıyoruzki: Atalarımızdan bize kalan bu eserler vazifelerini hâlâ yapmakta, burada da Türk milletine ceddinin sanat aşkının, birer nümunesini göstermektedirler.

Şu halde, bu gibi eserlerin tapusu kime ait olsa onu bakımsız bırakmağa, veya tahrip etmeğe hiç hakkı yoktur. Çünkü tarihî eserler her şeyden önce milletin malıdır. Şahıslar bu mevzuda ikinci plânda kalır.

Son günlerde, bakımsızlık ve ihmal yüzünden büyük gürültülerle yıkılan ve mimar Sinan tarafından yapılan Dökmeciler hamamı, bütün bir semt halkının telâşa düşmesine sebebiyet vermiştir.

Hamamın gece yıkılması bir kazanın vukuuna meydan vermemiştir.

Kendileriyle konuştuğum semt sâkinleri hamamın, büyük bir talih eseri, gündüz çökmediğini belirterek şunları söylemişlerdir.

— Bu hâdisenin vukuundan evvel mahalle çocukları toplu olarak, hamamın etrafında oynamaktaydılar.

Eğer çökme hâdisesi gündüz olsaydı, 15-20 yavrumuz büyük bir felâkete uğruyacaklardı.

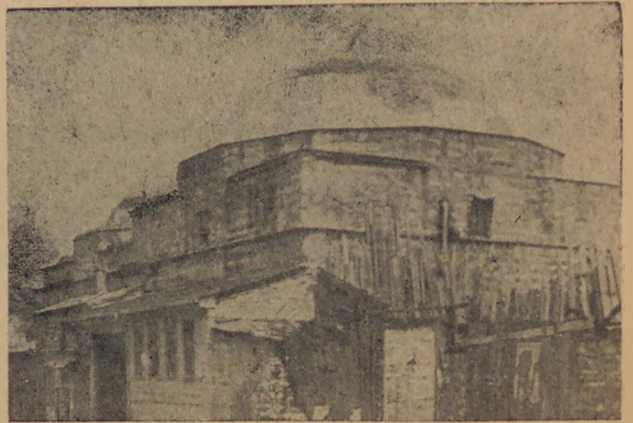
— Buraya kadar ifade ettiğimiz satırlar hamamların yıkılma tehlikesi karşısında bulduklarını, bu arada korkunç kazaların, olacağını söylemekten, ibarettir.

Diğer taraftan, Millî Eğitim Bakanlığı tarihî hamamların vergi muafiyetine tâbi tutulması hususundaki dernek müracaatını müsait karşılamıştır.

Bu husus Başvekâletin tasdikinden geçtiği takdirde hamamlar vergi vermiyeceklerdir.

Bu suretle, hamam sahipleri vergiden tasarruf ettikleri parayı, hamamların tamir ve tadilatında kullanacaklardır.

Barbaros BAYKARA

Beşiktaşta Barbaros Hamamı
Bains dits de Barberousse à Beşiktaş (XVIIe S.)